

Årsredovisning 2016

BRF HÄGERSTENSHAMNEN NR 4 716420-0722

Styrelsen avger härmed följande årsredovisning för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31.

Innehåll:	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	8
Balansräkning	9
Tilläggsupplysningar	11

Om inte annat särskilt anges redovisas alla belopp i tusental kronor (TSEK).

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Föreningen har till ändamål att främja medlemmars ekonomiska intressen genom att i föreningens hus upplåta bostadsrättslägenheter under nyttjanderätt och utan tidsbegränsning.

Föreningen har registrerats hos Bolagsverket

Föreningen registrerades 1987-10-12. Organisationsnummer 716420-0722. Senaste registrering av stadgarna är 2015-07-15.

Äkta förening

Föreningen är en äkta bostadsrättsförening. Föreningen är andelsägare (31,9%) i Samfällighetsföreningen Träpatronen. Brf Hägerstenshamnen 4 har inga parkeringsplatser utan dessa ägs och administreras av samfällighetsföreningen.

Fastigheten

Föreningen äger och förvaltar fastigheten Träpatronen 4 på adressen Selmedalsringen 8-16 i Hägersten, Stockholms Stad. Fastigheten byggdes 1989/90. Tomtens areal är 6515 kvm. Föreningen har 106 lägenheter och två föreningslokaler om totalt 9 690 kvm. Uppvärmning sker genom fjärrvärme från Fortum,

Försäkring

Fastigheten är försäkrad hos Fastighetsägarens egna försäkring (Osséen Agency AB). Försäkringsgivare är Folksam. I försäkringen ingår ansvarsförsäkring för styrelsen. Försäkringsnummer 350-212823-14.

Styrelsens sammansättning

Tom Dagne	Ordförande
Jacob Johansson	Ledamot
Lill Persson Jarl	Ledamot
Anna Ljungquist	Ledamot
Inger Berglin	Suppleant
Kim Bergström	Suppleant
Rolf Holmkvist	Suppleant
Carin Osterman-Holmkvist	Suppleant

Årsmötet 2016 valde även Lena Wolfe-Osbeck till ordinarie styrelseledamot men hon ansåg sig tvungen att lämna uppdraget av arbetsskäl.

Valberedning

Kamala Krishnan (sammankallande), Svante Bergman och Sandra Benngård.

Firmateckning

Föreningens firma tecknas, förutom av styrelsen, av två ordinarie styrelseledamöter i förening eller av en styrelseledamot i förening med en annan person som styrelsen därtill har utsett.

Revisorer

Jörgen Pohl	Revisor	pwc
Henrik Moberg	Revisor, ersättare	pwc

Sammanträden och styrelsemöten

Ordinarie föreningsstämma hölls 2016-05-18. Styrelsen har under verksamhetsåret haft 13 protokollförda sammanträden.

Medlemsinformation

Antalet medlemmar vid räkenskapsårets början var 170 st. Tillkommande medlemmar under året var 17 och avgående medlemmar under året var 15. Vid räkenskapsårets slut fanns det 172 medlemmar i föreningen. Det har under året skett 11 överlåtelser och 4 andrahandsuthyrningar.

Avtal med leverantörer

Ekonomisk förvaltare är sedan 2013-01-01 Conzignus Hem och Fastighet AB.

Föreningen har avtal med Forstena Energi och Kontroll AB om dels fastighetsskötsel och dels generell teknisk support. Det senare har bestått i besiktningar, upphandlingar mm.

Trappstädningen ombesörjs av KEAB-gruppen.

Övrig verksamhetsinformation

Underhållsplanen revideras fortlöpande och fastställdes av styrelsen i januari 2017.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Ekonomi

Inga förändringar i avgifterna har genomförts och inga planeras.

Ett lån i SHB omsattes per sista december och flyttades till SBAB.

Efter försäljningen av de nya bostadsrätterna gjordes en extra amortering på befintliga lån (Stadshypotek) på 8 mkr. Detta var dock lite för optimistiskt och under våren 2016 togs ett lån på 1 mkr hos Sv Handelsbanken för att klara betalningen av nya hissar till portarna 8 och 16.

Under 2017 har föreningen större underhållsarbeten som renovering av värmesystemet och markarbeten. Detta kan kräva ytterligare viss upplåning för att förstärka likviditeten. Under 2018 har vi begränsat underhåll vilket kan möjliggöra avbetalning på de nya lånen.

Större underhållsarbeten

Ombyggnaden av förskolelokalen

Vissa resterande arbeten har genomfört under året. Besiktning av ombyggnationen kommer att ske under 2017.

Radonmätning

Radonmätning har genomförts 2015. Kompletterande mätning har skett under vintern 2016 i portar 14 och 16. Alla resultat ligger under gränsvärdet.

Fastighetsbesiktning

Enligt stadgarna ska styrelsen regelbundet besiktiga fastigheten och anmäla detta till årsstämman. Styrelsen har genomfört besiktningen och åtgärdat brister bla har allmänna utrymmen som exv fläktrum rensats från skräp. Artega genomförde de takarbeten som erfordrades under hösten 2015. Sjunkande mark har åtgärdats vid port 12. Arbeten kvarstår runt port 8 och kommer att åtgärdas under våren 2017.

Hissar

Hissarna i höghusen, portarna 8 och 16 har bytts ut. Renovering av hissarna i låghusen planeras inom de närmaste åren.

OVK

Obligatorisk ventilationskontroll har genomförts under 2016 och avslutades i januari 2017. Arbetet blev mer omfattande än planerat då den första kontrollen inte godkändes pga smutsiga kanaler och många felaktiga köksfläktar och frånluftsdon.

Trädgården

Upprustning har skett på gården under 2016. Det gäller stora gräsmattan med gungplatsen samt vid gaveln vid port 8. Ny häck har planterats längs gångvägen.

En arbetsgrupp har organiserats med Lotta Larsson, Raija Snällman, Anders Johansson och Christofer Lindgren som sköter det löpande underhållet i trädgården. Arbetet administreras av styrelsen genom trädgårdsansvarig Carin Osterman.

Problem UC/Inomhusklimat

Värmepumparna i undercentralen ger ifrån sig mycket oväsen och flera åtgärder för att minska störningarna har vidtagits utan resultat. Pumparna är för närvarande avstängda.

Gästlägenheten

Mer akuta problem med avloppet i toa/duschrum gjorde att styrelsen beslöt att tidigarelägga renoveringen som slutfördes under oktober.

Planerade underhåll

Byte av termostater

Byte av ventiler och termostater i alla lägenheter och injustering av värmen i energibesparande syfte planerades 2015 men har flyttats till och kommer att genomföras under 2017.

Sjunkande mark

Arbeten för att åtgärda sjunkande mark runt port 8 och kommer att åtgärdas under våren 2017. Det gäller dels två verandor mot gården där skadorna är ganska stora, samt dels framsidan mot gatan där trösklarna vid entréerna blivit för höga.

Problem UC/Inomhusklimat

Värmepumparna i undercentralen ger ifrån sig mycket oväsen och ytterligare åtgärder kommer att vidtas för att minska störningarna i närliggande lägenheter.

Träfflokalen

Planerna på renovering av träfflokalen har flyttats fram till 2017 eftersom gästlägenheten krävde resurser. Medel finns reserverade för träfflokalen under 2017 men beslut om renoveringen kommer att beslutas av styrelsen senare under året.

Övriga händelser

Under 2016 har två lägenheter utsatts för inbrott. Styrelsen har tagit kontakt med polisen för att delta och få information inom ramen för Grannsamverkan.

Vattenskador har inträffat dels i soprummet port 16 samt dels i fläktrummet och en lägenhet i port 16.

I samband med gallring av föreningens arkiv under vintern 2016 rensades för mycket bort. Detta har lett till att föreningen har förlorat flera års gamla styrelseprotokoll. Försök har gjorts att återskapa det förlorade arkivdelarna med det har visat sig omöjligt att återställa allt.

Vid två tillfällen under året har uppmärksammats råttor på gården. Anticimex har ställt ut lådor med gift men inga råttor har observerats i lådorna.

Större underhållsåtgärder under senare år

I hå 2014	Ombyggnad av förskola till sex lägenheter
Okt 2014	Egenkontroll
Sep 2014	Ny fjärrvärmecentral
Aug 2015	Nytt låssystem för allmänna nyckar
Okt 2015	Byte tappvattenventiler inkl justering av handdukstorkar
Okt 2015	Renovering yttertak
Jun 2015	Radonmätning samt förnyad mätning febr 2016
Juni 2015	Isolering samt rensning av krypgrund under Sdr 14
Jan 2016	Byte ventilationsfläktar
Mrs 2016	Byte hiss Sdr 8
Maj 2016	Upprustning av delar av trädgården

Aug 2016	Byte hiss Sdr 16
Okt 2016	Rensning av ventilationskanaler
Jan 2017	OVK

Flerårsöversikt

	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	6 619	6 357	6 328	6 675
Resultat efter fin. poster	-1 100	-2 682	-3 941	-592
Soliditet, %	37	38	22	25
Yttre fond	7 011	6 520	6 028	5 537
Årsavgift per kvm bostadsrättsyta, kr	680	662	678	678
Lån per kvm bostadsyta, kr	7 808	7 847	9 324	9 250
Genomsnittlig skuldränta, %	1,67	2,16	2,75	3,75
Belåningsgrad, %	63,19	67,68	76,25	75,61

Soliditet % definieras som: Justerat eget kapital / totalt kapital

Belåningsgrad % definieras som: fastighetslån / bokfört värde för byggnad och mark

Förändringar i eget kapital

	2015-12-31	Disp av föreg års resultat	Disp av övriga poster	2016-12-31
Insatser	22 293	-	-	22 293
Upplåtelseavgifter	24 229	-	-	24 229
Fond, yttre underhåll	6 520	-	491	7 011
Balanserat resultat	-3 757	-2 682	-491	-6 930
Årets resultat	-2 682	2 682	-1 100	-1 100
Eget kapital	46 602	0	-1 100	45 503

Förslag till disposition

Till föreningsstämmans förfogande står följande medel:

Balanserat resultat	-6 930
Årets resultat	<u>-1 100</u>
Totalt	-8 030

Styrelsen föreslår att medlen disponeras enligt följande

Reservering fond för yttre underhåll	525
Balanseras i ny räkning	<u>-8 555</u>
	-8 030

Föreningens ekonomiska ställning och resultat

Föreningens ekonomiska ställning i övrigt framgår av följande resultat- och balansräkning samt tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

	Not	2016-01-01 - 2016-12-31	2015-01-01 - 2015-12-31
Rörelseintäkter	1		
Nettoomsättning		6 619	6 357
Rörelseintäkter		15	1
Summa rörelseintäkter		6 635	6 358
Rörelsekostnader			
Driftskostnader	2-6	-4 720	-5 386
Övriga externa kostnader	7	-226	-473
Personalkostnader	8	-117	-146
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-1 403	-1 283
Summa rörelsekostnader		-6 466	-7 288
Rörelseresultat		168	-929
Finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		1	2
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-1 269	-1 754
Summa finansiella poster		-1 268	-1 752
Resultat efter finansiella poster		-1 100	-2 682
Årets resultat		-1 100	-2 682

Balansräkning

	Not	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnad och mark	10	119 734	112 351
Markanläggningar	11	1 312	1 466
Maskiner och inventarier	12	145	168
Pågående projekt		0	8 499
Summa materiella anläggningstillgångar		121 191	122 484
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	13	11	11
Summa finansiella anläggningstillgångar		11	11
Summa anläggningstillgångar		121 203	122 495
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kund- och avgiftsfordringar		46	93
Övriga fordringar	14	90	52
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	96	123
Summa kortfristiga fordringar		232	268
Kassa och bank			
Kassa och bank		957	1 360
Summa kassa och bank		957	1 360
Summa omsättningstillgångar		1 189	1 629
Summa tillgångar		122 391	124 124

Balansräkning

	Not	2016-12-31	2015-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Medlemsinsatser		46 522	46 522
Fond för yttre underhåll		7 011	6 520
Summa bundet eget kapital		53 532	53 041
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		-6 930	-3 757
Årets resultat		-1 100	-2 682
Summa fritt eget kapital		-8 030	-6 439
Summa eget kapital		45 503	46 602
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	16	74 463	74 842
Summa långfristiga skulder		74 463	74 842
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		1 195	1 195
Leverantörsskulder		384	623
Övriga kortfristiga skulder		-0	30
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	847	831
Summa kortfristiga skulder		2 426	2 679
Summa eget kapital och skulder		122 391	124 124

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen för Brf Hägerstenshamnen nr 4 har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd 2016:10, Årsredovisning för mindre ekonomiska föreningar.

Redovisning av intäkter

Intäkter bokförs i den period de avser oavsett när betalning eller avisering skett.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Byggnader och inventarier skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningstiden grundar sig på bedömd ekonomisk livslängd av tillgången.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad	100 År
Maskiner och inventarier	10 År
Markanläggningar	10 ÅR

Markvärdet är inte föremål för avskrivning. Bestående värdenedgång hanteras genom nedskrivning. Föreningens finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde. I de fall tillgången på balansdagen har ett lägre värde än anskaffningsvärdet sker nedskrivning till det lägre värdet.

Omsättningstillgångar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Föreningens fond för yttre underhåll

Reservering till föreningens fond för yttre underhåll ingår i styrelsens förslag till resultatdisposition. Efter att beslut tagits på föreningsstämma sker överföring från balanserat resultat till fond för yttre underhåll och redovisas som bundet eget kapital.

Fastighetsavgift och fastighetsskatt

Fastighetsskatten på bostadsdelen består av en avgift på 1 268 SEK per bostad. Fastighetsskatten utgår med 1 % av gällande taxeringsvärde på lokaler.

Not 1, Rörelseintäkter	2016	2015
Intäktssreduktion	-10	-89
Årsavgifter, bostäder	6 589	6 419
Övriga intäkter	56	28
Summa	6 635	6 358

Not 2, Fastighetsskötsel	2016	2015
Besiktning och service	18	94
Snöskottning	1	19
Städning och fastighetsskötsel	380	558
Trädgårdsarbete	17	83
Övrigt	5	64
Summa	421	818

Not 3, Reparationer	2016	2015
Reparationer	779	2 723
Summa	779	2 723

Not 4, Planerade underhåll

Not 4, Planerade underhåll	2016	2015
Nya hissar	1 699	147
OVK	125	0
Gästlägenheten	90	0
Sanering Förskolan 20132014	0	110
Summa	1 914	256

Not 5, Taxebundna kostnader	2016	2015
Fastighetsel	224	249
Sophämtning	221	204
Uppvärmning	762	669
Vatten	164	192
Summa	1 371	1 315

Not 6, Övriga driftskostnader	2016	2015
Bredband	2	2
Fastighetsförsäkringar	99	93
Fastighetsskatt	136	173
Korr. fastighetsskatt	-1	6
Summa	235	274

Not 7, Övriga externa kostnader	2016	2015
Förbrukningsmaterial	8	29
Juridiska kostnader	2	12
Kameral förvaltning	90	85
Revisionsarvoden	56	41
Övriga förvaltningskostnader	70	306
Summa	226	473

Not 8, Personalkostnader	2016	2015
Löner, arbetare	15	11
Sociala avgifter	26	29
Styrelsearvoden	75	105
Övriga personalkostnader	1	1
Summa	117	146

Not 9, Räntekostnader och liknande resultatposter	2016	2015
Räntekostnader avseende skulder till kreditinstitut	1 269	1 754
Summa	1 269	1 754

Not 10, Byggnad och mark	2016-12-31	2015-12-31
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	124 136	124 136
Årets inköp	8 610	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	132 746	124 136
Ingående ackumulerad avskrivning	-11 785	-10 602
Årets avskrivning	-1 226	-1 183
Utgående ackumulerad avskrivning	-13 012	-11 785
Utgående restvärde enligt plan	119 734	112 351
<i>I utgående restvärde ingår mark med</i>	<i>5 829</i>	<i>5 829</i>
Taxeringsvärde		
Taxeringsvärde byggnad	103 000	98 951
Taxeringsvärde mark	72 000	64 757
Summa	175 000	163 708

Not 11, Markanläggningar	2016	2015
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	1 544	0
Årets inköp	0	1 544
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 544	1 544
Ingående ackumulerad avskrivning	-77	0
Årets avskrivning	-154	-77
Utgående ackumulerad avskrivning	-232	-77
Utgående restvärde enligt plan	1 312	1 466
Not 12, Maskiner och inventarier	2016-12-31	2015-12-31
Ingående ackumulerat anskaffningsvärden	439	439
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	439	439
Ingående ackumulerad avskrivning	-271	-248
Avskrivningar	-23	-23
Utgående ackumulerad avskrivning	-294	-271
Utgående restvärde enligt plan	145	168
Not 13, Långfristiga värdepappersinnehav	2016-12-31	2015-12-31
Aktier och andelar	11	11
Summa	11	11
Not 14, Övriga fordringar	2016-12-31	2015-12-31
Skattefordringar	78	41
Skattekonto	11	11
Summa	90	52

Not 15, Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2016-12-31	2015-12-31
Försäkringspremier	16	0
Förvaltning	24	23
Räntor	52	84
Vatten	-0	1
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4	17
Summa	96	123

Not 16, Skulder till kreditinstitut	Ränteändringsdag	Räntesats	Skuld	Skuld
		2016-12-31	2016-12-31	2015-12-31
SBAB	2019-03-30	1,15 %	15 507	15 707
SBAB	2022-03-21	1,71 %	15 040	15 265
Stadshypotek	2019-03-30	1,55 %	13 117	13 417
Stadshypotek	2017-12-01	1 %	14 576	
Stadshypotek	2017-03-20	1,65 %	1 000	
SBAB	2018-01-02	0,91 %	16 417	
Stadshypotek	2016-01-30	2,9 %		16 717
Stadshypotek	2017-12-02	1 %		14 931
Summa			75 657	76 037

Varav amorteras inom 12 månader 1 195

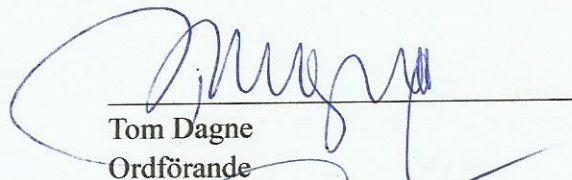
Not 17, Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2016-12-31	2015-12-31
Beräknat revisionsarvode	26	26
El	21	13
Fastighetsskötsel	10	10
Förutbetalda avgifter/hyror	549	549
Löner	75	75
Sociala avgifter	24	24
Städning	10	8
Uppvärmning	120	114
Utgiftsräntor	12	12
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1	1
Summa	847	831

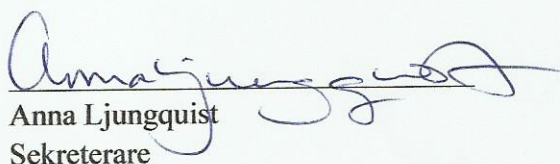
Not 18, Ställda säkerheter	2016-12-31	2015-12-31
Totalt uttagna pantbrev	102 521	102 521
Summa	102 521	102 521

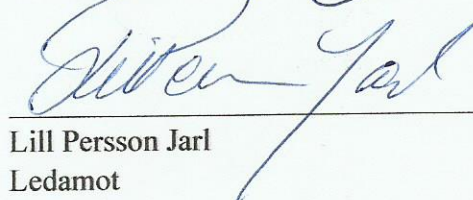
Underskrifter

Hägersten 2017-03-29

Ort och datum

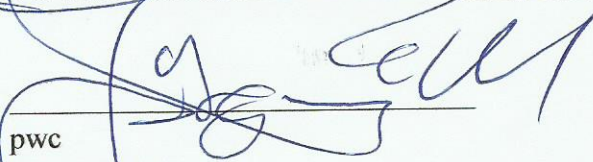

Tom Dagne
Ordförande

Anna Ljungquist
Sekreterare

Lill Persson Jarl
Ledamot

Jacob Johansson
Ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats 2017 - 04 - 05

pwc
Jörgen Pohl
Revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Brf Hägerstenshamnen nr 4, org.nr 716420-0722

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Brf Hägerstenshamnen nr 4 för år 2016.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig (oss) om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Brf Hägerstenshamnen nr 4 för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med bostadsrättslagen, tillämpliga delar av lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med bostadsrättslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med bostadsrättslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har jag granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med bostadsrättslagen.

Täby den 5/4 2017

Jörgen Pohl
Godkänd revisor